

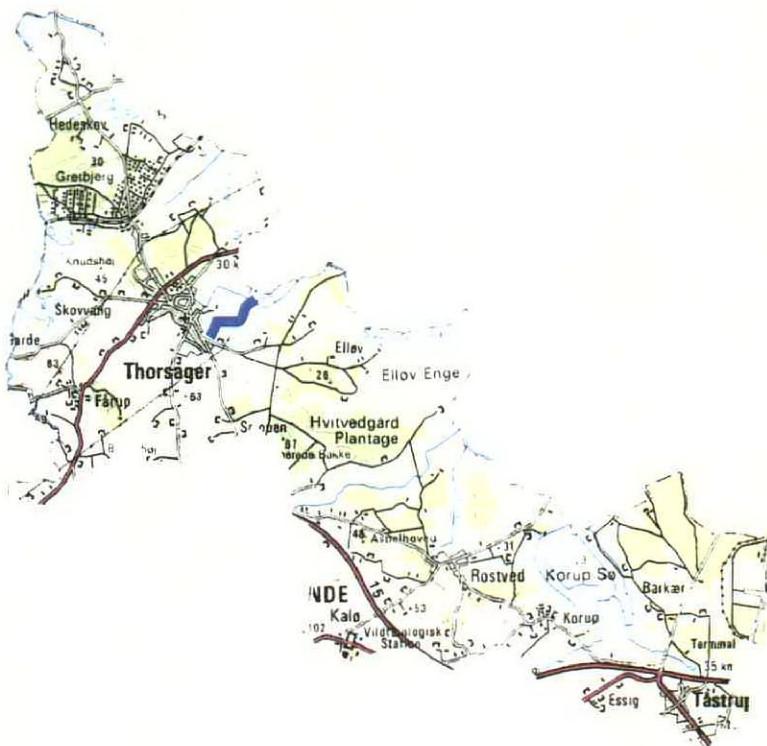
1514570

Rønde Kommune

Århus amt.

Afstrømningsområde Kolind Sund Regulativ for Vældbæk

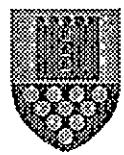
Vandløb nr. 4

December 1997

Carl Bro as

Rådgivende ingenør- og planlægningsfirma F.R.I

Rønde Kommune
Århus amt.

Afstrømningsområde Kolind Sund
Regulativ for Vældbæk
Vandløb nr. 4

December 1997

FORORD

Dette regulativ danner retsgrundlag for administration af kommunevandløbet Vældbæk.

Regulativet indeholder bestemmelser om Byrådets og lodsejernes forpligtigelser og rettigheder ved vandløbet samt om vandløbets vedligeholdelse, skikkelse og vandføringsevne. Det er derfor af stor betydning for såvel de afvandingsmæssige forhold som miljøet i og ved vandløbet.

Som bilag til regulativet findes en redegørelse, der nærmere beskriver baggrunden for og konsekvenserne af regulativet.

Vældbæk er en del af afstrømningsområdet KOLIND SUND. Bagst i regulativet er en oversigt over kommunevandløbene i afstrømningsområdet. I redegørelsen findes tillige en oversigt over alle kommunevandløb grupperet i de to afstrømningsområder KALØ VIG og KOLIND SUND.

Der kan siden regulativets vedtagelse være fremkommet mindre ændringer eller tilføjelser til regulativet. Forespørgsler herom samt øvrige spørgsmål vedrørende regulativet kan rettes til:

**Rønde kommune
Teknisk afdeling
Hovedgaden 77
8410 Rønde**

Telf.: 86 37 15 55

INDHOLDSFORTEGNELSE

side

RESUMÉ	1
1 GRUNDLAG FOR REGULATIVET	2
2 BETEGNELSE AF VANDLØBET	2
3 VANDLØBETS SKIKKELSE.....	2
3.1 Afmærkning og stationering.....	2
3.2 Dimensioner.....	3
3.3 Kontrol af skikkelse.....	4
3.4 Fixpunkter	4
4 BYGVÆRKER	5
5 ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER	5
6 BREDEJERFORHOLD.....	6
7 VEDLIGEHOLDELSE	7
7.1 Generelt	7
7.2 Grødeskæring	7
7.3 Opgraving	8
8 TILSYN	9
9 REVISION	9
10 REGULATIVETS IKRAFTTRÆDEN	9

VEDLIGEHOLDELSSESINSTRUKS

SITUATIONSPLAN & LÆNGDEPROFIL

VANDLØBSOVERSIGT

BILAG: OPMÅLINGSDOKUMENTATION

- Tværprofiler
- Længdeprofil

REDEGØRELSE

Kort er gengivet med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen.

© Copyright. Tilladelse nr. 1992/KD.086.739

RESUMÉ

Regulativet skal sikre, at vandløbet kan benyttes til afledning af vand, idet der samtidig skal tages hensyn til vandløbets miljømæssige kvaliteter.

Regulativet indeholder bestemmelser om:

1. **Vandløbets skikkelse.** For ca. halvdelen af vandløbet er der fastsat krav til skikkelsen. Skikkelsen anses for overholdt, hvis vandløbets vandføringsevne er lige så god som vandføringsevnen i det profil, som er givet med de i regulativet anførte dimensioner.

Den øvrige del af bækken tillades at henligge i naturtilstand uden krav til skikkelse eller vandføringsevne.

2. **Vandløbets vedligeholdelse.** Vældbæk er reguleret og har en ret ensformig skikkelse. Vandløbet har overvejende en afvandingsmæssig funktion, og det er vurderet, at der ikke kan opnås et bedre vandløbsmiljø, selv ved en miljøvenlig vandløbspleje. Derfor skal vedligeholdelsen ske efter følgende retningslinier:
  - grøden må efter kommunens valg skæres ved håndkraft eller maskine, f.eks. mejekurv, eller i forbindelse med opgravning,
  - afskåren grøde optages og
  - kantvegetationen beskæres ikke eller kun i begrænset omfang.

Draenudløbene sikres ved, at sand og slam, som hindrer frit udløb, vil blive fjernet under forudsætning, at drænene ligger mindst 10 cm over regulativmæssig bund.

3. **Friholdelse af arealer langs vandløbet.** På 2 m brede banketter langs vandløbets øverste kant må der ikke dyrkes, plantes eller anbringes hegning, med mindre arealerne benyttes til vedvarende græsning.
4. **Hegn og kreaturvanding.** Der skal hegnes for kreaturer langs med og mindst 1 m fra øverste vandløbskant. Kreaturvanding må kun finde sted ved hjælp af mullepumpe eller vindpumpe.
5. **Beplantning og bevarelse af skyggegivende vegetation.** Buske og træer langs vandløbet i en afstand af 2 m fra vandløbets øverste kant må ikke fjernes uden tilladelse fra kommunen. Det skyldes, at vegetationen skygger for grøden, hvorfor vegetationen kan anvendes til at begrænse grødevæksten og dermed lette vedligeholdelsesarbejdet. Med samme formål kan kommunen foretage supplrende beplantning langs vandløbet.

1**GRUNDLAG FOR REGULATIVET**

Vældbæk er optaget som kommunevandløb i Rønde kommune.

Regulativet er udarbejdet på følgende grundlag:

1. Regulativ for Vældbækken, Vandløb nr. 4 i Thorsager-Bregnet kommune. Regulativet er udarbejdet i 1952, men ses ikke at være godkendt ved amtet.
2. Tillæg til regulativerne samtlige kommunevandløb i Rønde Kommune, Århus amt, stadfæstet af Århus amtsråd den 22. marts 1977.
3. Tillæg til regulativer for kommunevandløb i Rønde Kommune, vedtaget 18. juli 1989.
4. Opmåling af Vældbæk udført i november 1995 af Carl Bro Anlæg as.
5. Rønde Kommune: "Fysisk Vandløbsplan", juli 1995.
6. Århus amt: "Recipientkvalitetsplan 1990", Bind 1 og 2, Vandløb, Sør og Kystvande, 1990.

2**BETEGNELSE AF VANDLØBET**

Vandløbet tager sit udgangspunkt ved udløb fra overløbsbygwerk på østsiden af Thorsgade i skelhjørne mellem matr. nr.'ene 12^r, 12^{ad} og 22^f, Thorsager By, Thorsager. Herfra løber vandløbet mod nordøst til udløb i amtsvandløbet Saksvad bæk mellem matr. nre.' 11^a og 23^g, Thorsager By, Thorsager.

Vandløbets samlede længde er 1.166 m.

Vandløbets beliggenhed fremgår af situationsplan, hvorpå alle relevante oplysninger er indtegnet. Planen er vedhæftet regulativet.

3**VANDLØBETS SKIKKELSE****3.1****Afmærkning og stationering**

Vandløbet er stationeret med udgangspunkt i udløbet, som har station 0. Stationeringen forløber i opstrøms retning og svarer til afstanden i m fra udgangspunktet.

Langs Vældbæk er som afmærkning anbragt 2 kantpæle i vandløbets venstre side i nedstrøms retning.

Pælenes placering samt koter til pæltop er angivet i skema 1, se næste side. Koter refererer til Dansk Normal Nul (DNN). Pælenes nr. svarer til deres stationering afrundet til hundrede m.

Skema 1

Kantpæl nr.	Station m	DNN-kote til pæltop
2	200	<i>u d f y l d e s</i>
10	1000	<i>s e n e r e</i>

3.2 Dimensioner

Byrådet har besluttet, at den midterste del af Vældbæk, som har godt fald, skal henligge i naturlig tilstand. Det indebærer, at der ikke stilles krav til vandløbets skikkelse eller vandføringsevne uden for grødesæsonen.

For øvrige strækninger af vandløbet er det besluttet, at vedligeholdelsen skal ske på basis af vandløbets fastlagte geometriske skikkelse.

For grødesæsonen er der fastsat bestemmelse om strømrendebredde i hele vandløbets længde, jfr. afsnit 7.

Vandløbets dimensioner er anført i skema 2.

Skema 2

Station m	Bundkote m DNN	Bundbredde/ rørdiameter cm	Fald o/oo	Anlæg	Bemærkninger
0	4.90	x 60	x 2.0	x 0.5	Udløb i Saksvad bæk
338	5.58	x	x	x	Tilløb af grøft
		<i>naturlig skikkelse</i>			
900	8.65	x	x	x	
		40	2.4	1.0	
1166	9.65	x	x	x	Udløb fra overløbsbygyærk

Vandløbets skikkelse anses at overholde regulativets krav, hvis dets *vandføringsevne* er lige så god som vandføringsevnen i det geometriske vandløb, som er givet ved de i skemaet anførte dimensioner.

I redegørelsen til regulativet, afsnit 5, er der gjort nærmere rede for, hvorledes man kan sammenligne vandføringsevnen i vandløb med naturlig skikkelse med tilsvarende i et geometrisk vandløb med trapezformet tværsnit.

Dimensionerne skal være overholdt i perioden 1. januar - 30. april.

Mellem de angivne stationer med koter skal bunden have et retliniet forløb.

Regulativmæssig bund fremgår af vedlagte længdeprofil.

3.3 Kontrol af skikkelse

Vandløbets skikkelse kontrolleres ved opmåling. For hver 100 m opmåles tværprofil, og vandløbets dimensioner optegnes i forhold til Dansk Normal Nul.

Hæppigheden og omfanget af opmålingerne fastsættes efter behov efter vedligeholdelsesmyndighedens skøn. Kontrol af vandløbets skikkelse vil især blive overvejet i forbindelse med regulativets revision.

3.4 Fixpunkter

Ved opmåling af vandløbet i november 1995 blev følgende fixpunkter indnivelleret:

Skema 3

GI-fixpunkt	DNN-kote m	Beskrivelse
95-09-9019	14.937	Bolt. Thorsager by. Ca. 500 m sydøst for kirken. Ellevvej nr. 4. Ejendom, matr. nr. 3 i. Punkt i stuehus, sydøst gavl. 3.68 m fra syd hjørne. I overkant af sokkel. 0.55 m over terræn.

Resultatet af opmålingen ses af bilag.

4

BYGVÆRKER

Over vandløbet fører følgende broer og overkørsler:

Skema 4

Station m	Koter for rørbund/ underkant m	Vandslug/ rørdiameter cm	Ejer	Bemærkninger
37			Privat	Overgang
40				
225	5.18	ø 50	Privat	Overkørsel
232	5.30			

De anførte koter refererer til rørbund.

5

ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER

Vandløbet administreres af Rønde kommune.

- 5.1 Vandløbet skal vedligeholdes således, at den for vandløbet fastsatte skikkelse ikke ændres og i øvrigt i overensstemmelse med vandløbets målsætning, Recipientkvalitetsplan for Århus amt, 1990.
- 5.2 Vandløbets vedligeholdelse påhviler Byrådet, dog således, at særydelser og særbidrag, som er fastsat ved forlig eller kendelser, fortsat er gældende. Med hensyn til de for vandløbet fastlagte vedligeholdesmetoder henvises til afsnit 7.
- 5.3 Fornyelse af rørlagte vandløbsstrækninger påhviler ikke Byrådet men er bredejernes ansvar.
- 5.4 Bygværker - så som styrt, stryg og skråningssikringer - der er udført af hensyn til vandløbet, vedligeholdes som dele af vandløbet. Ren- og vedligeholdelse af øvrige bygværker - broer, stemmeværker, overkørsler og afvandingsanlæg - påhviler de respektive ejere eller brugere, som også har pligt til at optage den slam, grøde m.v., der samler sig ved bygværkerne, jfr. vandløbsloven § 27, stk. 4.
- 5.5 Træer og buske langs vandløbet skal så vidt muligt bevares af hensyn til deres grødebegrænsende og brinkstabiliserende virkning, jfr. vandløbslovens § 27, stk. 2. Under henvisning til bestemmelserne i afsnit 6.1 og 6.2 må beplantning indenfor en afstand af 1-2 m fra vandløbets øverste kant ikke fjernes uden kommunens tilladelse.

6

BREDEJERFORHOLD

- 6.1 I landzone skal en bræmme på **2 m** fra vndløbets øverste kant friholdes for dyrkning, plantning og jordbehandling, jfr. vndløbsloven § 69, stk. 1.
- På bræmmerne må i øvrigt ikke foretages noget, der kan hindre eller vanskeliggøre vedligeholdelsesarbejdet og tilsynets færdsel.
- 6.2 Vndløbets tilgrænsende arealer må ikke benyttes til løsdrift, med mindre der sættes forsvarligt hegning langs med og mindst i en afstand på **1 m** fra øverste vndløbskant. Sådanne hegning skal ejerne fjerne med 1 uges varsel efter tilsynets meddelelse om, at det er nødvendigt af hensyn til maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejdet.
- 6.3 Ejere og brugere af de ejendomme, der grænser til vndløbet, skal tåle de fornødne vedligeholdelsesarbejdernes udførelse, herunder transport af materialer og maskiner og disse arbejde langs vndløbets bredder. Arbejdsbæltet bliver normalt ikke over 8 m bredt.
- 6.4 Bygninger, bygværker, faste hegning, beplantninger, udgravninger, påfyldninger og lignende anlæg af blivende art må ikke uden Byrådets tilladelse anbringes øverste vndløbskant nærmere end 8 m.
- Undtagen herfra er beplantning, der efter Byrådets beslutning udføres eller bevares af hensyn til den grødebegrænsende virkning.
- 6.5 Efter vndløbslovens § 6 må ingen uden amtets tilladelse bortlede vand fra vndløbet, forandre vandstanden eller hindre vandets frie løb.
- 6.6 Regulering - herunder rørlægning - må ikke finde sted uden Byrådets tilladelse.
- I det hele taget må ingen uden tilladelse fra Byrådet foretage indgreb i eller ved vndløbet i strid med regulativets bestemmelser, vndløbsloven eller anden lovgivning.
- 6.7 Vndløbet må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand, okkerholdigt drænspulevand eller andre væsker, der kan forurene vandet eller foranledige aflejringer i vndløbet, jfr. miljøbeskyttelseslovens § 27, stk. 1.
- 6.8 Ingen må uden amtets tilladelse indvinde vand fra vndløbet. De tilgrænsende lodsejere kan dog uden tilladelse pumpe vand op fra vndløbet til kreaturvanding, såfremt dette sker med mule- eller vindpumpe.
- 6.9 Nye tilløb og tilløb, der reguleres, skal forsynes med en overkørsel med et 5 m bredt brodække ved udløbet. Overkørslerne skal etableres med henblik på transport af materiel, der anvendes til vndløbets vedligeholdeelse.
- 6.10 Den på vndløbets arealer værende afmærkning med kontrolpæle, kantpæle og skalapæle må ikke beskadiges eller fjernes. Hvis dette sker, skal den ansvarlige bekoste retableringen.

- 6.11 Hvis vandløbet, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet beskadiges, eller der foretages foranstaltninger i strid med vandløbsloven, kan kommunen give påbud om at genoprette den tidligere tilstand.
Er påbud ikke efterkommet inden den fastsatte tidsfrist, kan kommunen foretage det fornødne på den forpligtedes regning, jfr. vandløbslovens § 54.
- 6.12 Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skråninger. Udførelse af andre rørledninger må kun ske efter forud indhentet tilladelse fra Byrådet.
- 6.13 Anlæg af broer og overkørsler samt nedlægning af rørledninger og kabler i vandløbet kræver Byrådets godkendelse.
- 6.14 Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet straffes med bøde, jfr. § 85 i vandløbsloven.

7 VEDLIGEHOLDELSE

7.1 Generelt

- 7.1.1 Vandløbet, herunder den i afsnit 5.4 angivne beplantning vedligeholdes af Rønde kommune. Kommunen afgør, om vedligeholdelsen skal udføres i entreprise eller ved egen foranstaltning.
- 7.1.2 Vedligeholdelsen skal udføres således, at vandløbets fysiske tilstand bringes i overensstemmelse med de krav, som den målsatte anvendelse stiller hertil. Endvidere danner den i redegørelsen beskrevne metode til miljøvenlig vandløbsvedligeholdelse grundlag for vedligeholdelsen.
- 7.1.3 Ved tilrettelæggelse af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, søges ligeligt fordelt på begge sider af vandløbet, jfr. vandløbslovens § 28.
- 7.1.4 Lodsejere eller andre med interesse i vandløbet, der finder dets vedligeholdelses-tilstand eller specielle forhold vedrørende vandløbet utilfredsstillende, kan rette henvendelse herom til kommunen.

7.2 Grødeskæring

- 7.2.1 Grødeskæring udføres 1 gang om året, nemlig inden 1. oktober. Grødeskæring udføres kun i det omfang, at der er bundgrøde i vandløbet.
- 7.2.2 Grødeskæring og beskæring af kantvegetation, jfr. punkt 7.2.5, må efter eget valg udføres med håndkraft eller maskine, eventuelt i forbindelse med opgravning.
- 7.2.3 Grøden skæres helt i bund i en bredde af 40 cm.

- 7.2.4 Den afskårne, frit drivende grøde i vandløbet skal optages og føres på land.
- 7.2.5 Kantvegetationen beskæres kun i det omfang, at den hæmmer afstrømningen væsentligt.
Kommunen afgør, om kantvegetationen beskæres i forbindelse med grødeskæringen, eller om det skal ske senere. Eventuel beskæring/oprensning af kantvegetation udføres under alle omstændigheder inden 1. januar.
- 7.2.6 Nedskred, nedfaldne grene og andet, der måtte hindre vandets frie løb i strømrenden, oprensnes.

7.3 Opgravning

- 7.3.1 Opgravning udføres samme år, hvor det konstateres, at regulativets krav ikke er opfyldt. Dog accepteres forringelse af vandføringsevnen på indtil 10 cm i forhold til regulativets krav, inden opgravning foretages.
På den midterste strækning, hvor der ikke er fastsat regulativ-dimensioner, udføres opgravning, når kommunen finder det påkrævet.
- 7.3.2 Opgravning udføres i perioden 1. juli - 1. oktober. Inden for denne periode må arbejderne udføres på de for kommunen mest belejligede tidspunkter under samtidig hensyntagen til dyrkningsinteresser og fiskebestand.
- 7.3.3 Der må kun ske opgravning af aflejret sand og slam. Sten og grus må ikke fjernes fra vandløbet.
- 7.3.4 Bunden må ikke uddybes mere end 10 cm under regulativmæssig bund. På den midterste strækning afgør kommunen omfanget af opgravningen. Her må der højest fjernes lokale aflejringer.
- 7.3.5 Opgravning i større omfang må udføres med maskine.
- 7.3.6 Aflejringer i vandløbet ud for drænudløb, hvis udmunding ligger mere end 10 cm over regulativmæssig bund, vil efter anmodning blive fjernet ved kommunens foranstaltning.
- 7.3.7 Eventuel udbedring af bygværker og skråningssikringer foretages i samme periode, som er fastsat for opgravning.
- 7.3.8 Den fyld, der fremkommer ved vandløbets vedligeholdelse, er brugerne af de tilstødende jorder pligtige til at fjerne mindst 5 m fra vandløbskanten eller at sprede i et ikke over 10 cm tykt lag inden hvert års 1. maj.
- 7.3.9 Det påhviler den enkelte ejer eller bruger at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes. Undlader en ejer eller bruger at fjerne fylden, kan Byrådet 2 uger efter, at ejeren eller brugeren har modtaget skriftlig varsel, lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.

8

TILSYN

Tilsynet med vndløbet udøves af Rønde kommune.

Hvert år foretager kommunen offentligt syn over vndløbet i november måned.

Bredjere, organisationer eller andre, der har ønske om at deltage i dette syn, kan inden 15. oktober træffe nærmere aftale herom med kommunen.

9

REVISION

Regulativet skal senest optages til revision 1. januar 2008. Herudover skal regulativet revideres, hvis der sker væsentlige ændringer i plangrundlaget med betydning for vndløbet.

10

REGULATIVETS IKRAFTTRÆDEN

Regulativet har efter offentlig bekendtgørelse været fremlagt for offentligheden til gennemsyn i perioden 3. juni 1997 - 30. juli 1997 med opfordring til enhver med væsentlig interesse i vndløbet om at fremsende eventuelle indsigelser og ændringsforslag til Byrådet inden den 30. juli 1997.

Regulativet træder i kraft fra datoén for dets endelige vedtagelse.

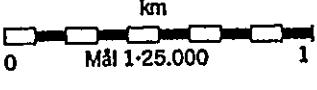
Således vedtaget af Rønde Byråd den 19. august 1997.

.....
Borgmester

/

.....
Kommunaldirektør

Vedligeholdelsesinstruks

Generel vedligeholdelse	Strækning	Særlig vedligeholdelse
<p>Grødeskæring</p> <p>Grødeskæring udføres 1 gang om året og inden 1. oktober</p> <p>Grødeskæring må efter eget valg udføres med håndkraft eller maskine - eventuelt i forbindelse med opgravning</p> <p>Grøden skæres helt i bund i en bredde af 40 cm</p> <p>Kantvegetationen kan beskæres ved samme lejlighed eller senest 1. januar og kun i det omfang, at den hæmmer afstrømningen væsentligt</p> <p>Afskåren grøde og kantvegetation skal optages og føres på land</p> <p>Opgravning</p> <p>Eventuel opgravning udføres i perioden 1. juli - 1. oktober.</p> <p>Nedskred, nedfaldne grene og andet, der måtte hindre vandets frie løb i strømrenden, oprenses</p> <p>Der må kun opgraves sand- og slamafløjninger. Sten og grus må ikke fjernes fra vandløbet</p> <p>Med hensyn til hvad, der udløser en opgravning, og hvor meget, der må graves, henvises til regulativteksten.</p>	 	

Vandløbsoversigt

KOLIND SUND

Vestre Mosegrøft, vandløb nr. 2

Moseholmsgørft, vandløb nr. 3

Vældbæk, vandløb nr. 4

Medkær bæk, vandløb nr. 6

Ølvad bæk, vandløb nr. 11

Dibbel bæk, vandløb nr. 13

Barkjær bæk, vandløb nr. 19

